

(/)

🏠 (/) > Biografier, erindringer (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Alle vi børn af fru Brath



← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/brendekilde-liv-og-vaerk>)

# Alle vi børn af fru Brath

*Kategori: Anmeldelser*

*Visninger: 1073*

Del artikel: **f** (<https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/alle-vi-boern-af-fru-brath>)

**t** (<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på <http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/alle-vi-boern-af-fru-brath>)

**in** (<http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/alle-vi-boern-af-fru-brath&title=>)

**Thomas Ubbesen**

**Alle vi børn af fru Brath. En lærer for livet**

**Gyldendal. 304 sider. 249,95 kr.**

### Af Jytte Kjær Schou

En levende og velskrevet beretning om en barndom i et lille landsogn i 1960'erne med en lille forskole for de yngste elever enevældigt styret af fru Brath, der prægede børnene for livet på godt og især ondt.

Forfatteren er journalist og har som udenrigsreporter dækket verdens brændpunkter, og han har ordet i sin magt. Han udmaler så levende og hjerteskræende en barndom, hvor en magtfuldkommen lærerinde med psykisk terror regerede over de små elever og gav de fleste af dem ar på sjælen. Bogen giver samtidig et tidsbillede af et lille landsogn i Sydthy, hvor der endnu eksisterede familielandbrug, og hvor der også levede mennesker i meget trange kår. Et samfund, hvor Indre Mission kastede lange skygger, og hvor flere familier gemte på dystre hemmeligheder. Naturen er også en del af tidsbilledet, endnu uberørt af landbrugets industrialisering, og beskrives så smukt i al sin barske storladenhed.

Forfatteren er en mester i at skabe stemninger, som da han beskriver sig selv som 7-årig nyttilflytter, stående fortabt og forskræmt midt i et udstrakt, hvidt snelandskab. Som bybo taler han "fint", går anderledes klædt og er oven i købet rødhåret. Det oplagte offer for skolegårdens ubarmhjertige hakkeorden, men sådan kommer det ikke til at gå. Han holder lav profil og hylér med de ulve, han er iblandt, og er dermed inde i varmen. Ikke alle børn er så heldige, som f.eks. den astmatiske Polle Pløk med den overbeskyttende mor, der vist nok er luder, eller Fluén, den lille spinkle Vera, der tisser i bukserne, da hun bliver skældt ud. Det er de samme børn fra fattige kår, som fru Brath også har som yndlingsofre. Det er en barsk børnevirkelighed, hvor nogle er udstødte, men hvor de heldige i fritiden kan udfolde livsglæden i leg.

Forfatteren er sluppet forholdsvis uskadt fra fru Braths upædagogiske regime, fordi han er velbegavet og kommer fra et velstillet hjem, hvor han dog har sine egne problemer med en voldelig far. De fleste andre har ikke været så heldige. Vel vidende at erindringer ikke altid er pålidelige, har forfatteren med bogen sat sig for at prøve at indkredse, hvad fru Brath egentlig var for et menneske. Det gør han ved at opsøge gamle klassekammerater, der har lidt divergerende erindringer, men som alle er mere eller mindre traumatiserede. Det giver ham også lejlighed til at reflektere over udviklingen i landbruget fra små familiebrug til stordrift med udstrakte monokulturer og et omfattende dyrehold, hvor dyrevelfærden ikke er tilgodeset.

At fru Brath ikke på alle punkter har været komplet uduelig, viser forfatterens erindringer om hendes evne til at fortælle Danmarkshistorier. Fortællingerne om de store slag har brændt sig ind i forfatterens hukommelse og inspirerede ham som barn til at genopføre de berømte slag med sine legetøjssoldater. Fru Brath bliver meget gammel og dement, og en hjemmehjælper husker hende pudsigt nok som en skarp, men flink gammel dame. Hun var selv en outsider i sognet, uden børn, men med en hund, der havde sin egen bankbog. Det er selvfølgelig ingen undskyldning for hendes terrorisering af børnene. Bogen giver en skræmmende indsigt i, hvordan en negativ påvirkning i barndommen kan følge os gennem hele livet.

(Historie-online.dk, den 7. september 2021]

